

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 16.12.2021
COM(2021) 817 final

2021/0418 (CNS)

Návrh

SMĚRNICE RADY,

**kterou se mění směrnice 2008/118/ES a směrnice (EU) 2020/262 (přepracované znění),
pokud jde o bezdaňové prodejny nacházející se na francouzském terminálu tunelu pod
Lamanšským průlivem**

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Po vystoupení Spojeného království z Evropské unie tento návrh znovu zavádí do směrnice o spotřebních daních¹ dřívější ustanovení směrnice 92/12/EHS, které uznává zvláštní status pevného spojení v Lamanšském průlivu a podobnost jeho situace se situací přístavu.

Návrh obnoví předchozí ustanovení povolující opětovné otevření bezdaňových prodejen na francouzském terminálu pevného spojení v Lamanšském průlivu, jak je tomu zejména v případě francouzských přístavů Calais a Dunkirk a britského terminálu pevného spojení v Lamanšském průlivu (Folkestone).

Pevné spojení v Lamanšském průlivu je železniční spojení dvěma vrtanými tunely s přidruženým servisním tunelem pod Lamanšským průlivem mezi městy Folkestone (hrabství Kent, Spojené království) a Coquelles (departement Pas-de-Calais, Francie) a s prostorami terminálů pro kontrolu přístupu do tunelů a výstupu z nich. Má vlastnosti námořního spojení s hraničními kontrolami na dvou přístupových terminálech k pevnému spojení v Lamanšském průlivu.

Směrnice 92/12/EHS² uznala zvláštní status pevného spojení v Lamanšském průlivu a, pokud jde o režim bezdaňových prodejen, přirovnala jeho situaci k přístavu. Důvodem byla snaha zohlednit toto nové spojení mezi Francií a Spojeným královstvím ve srovnání s trajekty zajišťujícími námořní spojení, a vytvořit tak pro pevné spojení v Lamanšském průlivu a námořní spojení rovné podmínky.

Toto ustanovení však nebylo zachováno, když byl v roce 1999 zrušen bezdaňový prodej mezi členskými státy, protože dotčené bezdaňové prodejny neprodávaly zboží cestujícím, kteří cestovali mimo daňové území Unie.

V souladu se stávajícími pravidly podle směrnice o spotřební dani jsou proto bezdaňové prodejny povoleny pouze na letištích a v přístavech Unie pro prodej zboží cestujícím, kteří cestují do místa určení mimo daňové území Unie. Je to odůvodněno cílem zabránit daňovým únikům a zneužívání daňového režimu³.

Dne 31. prosince 2020 se po vystoupení Spojeného království z Evropské unie stalo pevné spojení v Lamanšském průlivu přeshraničním spojením mezi Unií a třetí zemí. Jak umožňuje směrnice o spotřební dani, trajektové společnosti znovu zavedly bezdaňový prodej zboží na palubě jejich lodí během plavby po moři do Spojeného království. V přístavech Calais a Dunkirk byly rovněž otevřeny bezdaňové prodejny. Kromě toho Spojené království již udělilo povolení pro prodejnu na svém terminálu pevného spojení v Lamanšském průlivu ve Folkestone. Podle stávajících pravidel však francouzský terminál pevného spojení v Lamanšském průlivu nemůže bezdaňové prodejny otevřít.

Cílem návrhu je poskytnout cestujícím, kteří používají pevné spojení v Lamanšském průlivu z Francie do Spojeného království, zařízení pro bezdaňový prodej srovnatelná s těmi, jež mají k dispozici osoby cestující po moři z členského státu do třetí země.

¹ Směrnice Rady 2008/118/ES ze dne 16. prosince 2008 o obecné úpravě spotřebních daní a o zrušení směrnice 92/12/EHS (Úř. věst. L9, 14.1.2009, s. 12), zrušená a nahrazená směrnicí (EU) 2020/262, která vstoupí v platnost dne 13. února 2023.

² Směrnice Rady 92/12/EHS ze dne 25. února 1992 o obecné úpravě, držení, pohybu a sledování výrobků podléhajících spotřební dani (Úř. věst. L 76, 23.3.1992, s. 1).

³ 14. bod odůvodnění směrnice Rady 2008/118/ES.

Cestující využívající pevné spojení v Lamanšském průlivu se nacházejí ve stejném postavení jako cestující po moři, kteří opouštějí daňové území Unie. Jakmile se cestující, kteří využívají pevné spojení v Lamanšském průlivu, odbaví na cestu a vstoupí do terminálu s bezdaňovými prodejny, byli by v podobném postavení jako cestující v přístavu v tom smyslu, že tito cestující budou pokračovat ve své cestě do třetí země.

Terminál pevného spojení v Lamanšském průlivu není srovnatelný s železničním terminálem, neboť na tomto terminálu nezastavuje žádný vlak, ale pouze kyvadlová doprava, která je přístupná výhradně vozidlům, a nikoli pěším cestujícím. Cestující, kteří používají pevné spojení v Lamanšském průlivu, jej nemohou opustit, dokud nedorazí na místo určení. Riziko, že cestující nedodrží osvobození od spotřební daně a osvobození od daně při dovozu, a z toho vyplývající kontrolní zátěž pro celní orgány, by proto byly omezené a podobné jako u osob cestujících lodí nebo letadlem.

- **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

Podle stávajících pravidel jsou situace, kdy je povolen bezdaňový prodej cestujícím, kteří opouštějí území Unie, jasně určeny s cílem zabránit daňovým únikům a zneužívání daňového režimu. Terminál pevného spojení v Lamanšském průlivu má vlastnosti přístavu a je přímo spojen s přístavem Calais. Obě infrastruktury umožňují překročení moře za stejných podmínek.

Místo určení cestujícího je stanoveno ve třetí zemi a je snazší kontrolovat množství zboží osvobozeného od daně, které si cestující koupil. Riziko podvodu, zejména riziko, že cestující nakoupí zboží osvobozené od daně bez opuštění Unie, je tedy omezené.

- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Opatření respektuje řádné fungování jednotného trhu a potřebu zajistit spravedlivou hospodářskou soutěž. Minimalizuje rozdílné zacházení mezi pevným spojením v Lamanšském průlivu a přístavy Calais a Dunkirk a mezi francouzským terminálem (Coquelles) a britským terminálem (Folkestone), jejichž právní a skutkovou situaci lze považovat za podobnou pro účely směrnice o spotřební dani. Převážně cestujících přes pevné spojení v Lamanšském průlivu navíc soutěží na stejném relevantním trhu jako námořní doprava. Opětovné zavedení zvláštního statusu se týká výhradně pevného spojení v Lamanšském průlivu na francouzském terminálu (Coquelles), a nikoli železničních terminálů. Vzhledem k tomu nepovede toto opatření k nepřiměřenému narušení hospodářské soutěže nebo k narušení fungování jednotného trhu.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právní základ**

Navrhovaná směrnice mění směrnici o spotřební dani na základě článku 113 Smlouvy o fungování Evropské unie. Tento článek stanoví, že Rada zvláštním legislativním postupem a po konzultaci s Evropským parlamentem a Evropským hospodářským a sociálním výborem jednomyslně přijme ustanovení k harmonizaci právních předpisů členských států v oblasti nepřímých daní.

- **Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)**

Oblast nepřímých daní, na niž se vztahuje článek 113 SFEU, nespadá sama o sobě do výlučné pravomoci Evropské unie ve smyslu článku 3 uvedené smlouvy.

Podle článku 14 směrnice 2008/118/ES jsou však bezdaňové prodejny povoleny pouze na letištích a v přístavech Unie pro prodej cestujícím, kteří mají místo určení mimo daňové území Unie.

V důsledku toho může povolit otevření bezdaňových prodejen na francouzském terminálu (Coquelles) pevného spojení v Lamanšském průlivu pouze změna směrnice 2008/118/ES.

- **Proporcionalita**

Návrh je v souladu se zásadou proporcionality, tj. nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné pro dosažení cílů Smluv souvisejících s plynulým fungováním jednotného trhu.

- **Volba nástroje**

Vzhledem k tomu, že se mění směrnice o spotřební dani, navrhuje se jako nástroj směrnice.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ EX POST, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

Tento návrh představuje technickou změnu pravidel pro bezdaňové prodejny a jako takový nepředstavuje novou politiku ani podstatnou změnu stávající politiky.

Je přímým důsledkem vystoupení Spojeného království z Evropské unie a skutečnosti, že pevné spojení v Lamanšském průlivu se stalo přeshraničním spojením mezi třetí zemí a Unií.

Tento návrh obnovuje předchozí ustanovení⁴, které umožňovalo provozování bezdaňových prodejen na terminálech pevného spojení v Lamanšském průlivu. Cíl tohoto ustanovení byl vysvětlen ve zprávě Komise z roku 1996 o systémech kontroly prodejců používaných členskými státy: „Aby bylo zajištěno rovné zacházení ve srovnání s trajekty, Rada rovněž povolila osvobozené dodávky zboží na každém ze dvou terminálů tunelu pod Lamanšským průlivem.“

Celkově nemá návrh žádný významný hospodářský dopad na jednotný trh, neboť bude omezen na francouzský terminál pevného spojení v Lamanšském průlivu, a bude se tedy vztahovat pouze na jednu prodejnu. Možnost daňového úniku bude velmi omezená.

Terminál pevného spojení v Lamanšském průlivu totiž není srovnatelný s železničním terminálem, neboť není přístupný pro pěší cestující, ale pouze pro vozidla. Osoby cestující přes pevné spojení v Lamanšském průlivu se nemohou pohybovat tak často a volně jako osoby cestující po zemi. Riziko podvodu je omezené.

Kromě toho je situace pevného spojení v Lamanšském průlivu v Evropě jedinečná, neboť se jedná o podmořský tunel mezi zemí EU a třetí zemí.

Z těchto důvodů nebylo považováno za nutné provést ani posouzení dopadů, ani veřejnou konzultaci.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Spotřební daň není vlastní zdroj. Návrh proto nemá žádné důsledky pro rozpočet Unie.

⁴ Článek 28 směrnice Rady 92/12/EHS.

5. OSTATNÍ PRVKY

- **Prováděcí plány a způsoby monitorování, hodnocení a podávání zpráv**

Prováděcí plán není zapotřebí. Tento návrh znovu zavádí do směrnice o spotřebních daních dřívější ustanovení směrnice 92/12/EHS, které uznává zvláštní status pevného spojení v Lamanšském průlivu a připodobňuje jeho situaci k situaci přístavu nebo letiště. Opatření nebude mít žádné významné hospodářské dopady na jednotný trh, neboť bude omezeno na francouzský terminál pevného spojení v Lamanšském průlivu.

Návrh

SMĚRNICE RADY,

**kterou se mění směrnice 2008/118/ES a směrnice (EU) 2020/262 (přepracované znění),
pokud jde o bezdaňové prodejny nacházející se na francouzském terminálu tunelu pod
Lamanšským průlivem**

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 113 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu¹,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru²,

v souladu se zvláštním legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Ustanovení čl. 14 odst. 1 směrnice Rady 2008/118/ES³ opravňuje členské státy osvobodit od spotřební daně zboží podléhající spotřební dani prodávané v bezdaňových prodejnách na letištích a v přístavech Unie cestujícím na třetí území.
- (2) Pevné spojení v Lamanšském průlivu je železniční spojení dvěma vrtanými tunely pod Lamanšským průlivem mezi městy Folkestone (hrabství Kent, Spojené království) a Coquelles (departement Pas-de-Calais, Francie). Zahrnuje přidružený servisní tunel a prostory terminálů na obou koncích pro kontrolu přístupu do tunelů a výstupu z nich. Má vlastnosti námořního spojení s hraničními kontrolami na obou přístupových terminálech. Obě infrastruktury umožňují překročení moře za stejných podmínek.
- (3) Terminál pevného spojení v Lamanšském průlivu by proto měl být považován za rovnocenný přístavu ve smyslu článku 14 směrnice Rady 2008/118/ES.
- (4) Vzhledem k vystoupení Spojeného království z Unie, které vedlo k otevření bezdaňových prodejen zejména v přístavech Calais a Dunkirk a na terminálu Spojeného království v rámci pevného spojení v Lamanšském průlivu ve městě Folkestone, je vhodné povolit otevření bezdaňových prodejen na francouzském terminálu pevného spojení v Lamanšském průlivu v Coquelles.
- (5) Vzhledem k tomu, že cestující, kteří využívají pevné spojení v Lamanšském průlivu, jej nemohou opustit, dokud nedorazí do místa určení, by riziko nedodržování stanovených omezení pro dovoz bez spotřební daně a dalších daní ze strany cestujících a potažmo kontrolní zátěž pro celní orgány, byly omezené. Aby se však zabránilo daňovým únikům, vyhýbání se daňovým povinnostem nebo zneužití daňového režimu,

¹ Úř. věst. C , , s.

² Úř. věst. C , , s. .

³ Směrnice Rady 2008/118/ES ze dne 16. prosince 2008 o obecné úpravě spotřebních daní a o zrušení směrnice 92/12/EHS (Úř. věst. L9, 14.1.2009, s. 12).

přijme Francie nezbytná kontrolní opatření, aby zajistila řádné uplatňování osvobození od daně v bezdaňových prodejnách na francouzském terminálu v Coquelles.

- (6) Vzhledem k tomu, že směrnice Rady (EU) 2020/262⁴ zrušuje a nahrazuje směrnicí 2008/118/ES s účinkem ode dne 13. února 2023, mělo by být rovněž změněno odpovídající ustanovení směrnice (EU) 2020/262.
- (7) Směrnice 2008/118/ES a (EU) 2020/262 by proto měly být odpovídajícím způsobem změněny,

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Změna směrnice 2008/118/ES

Článek 14 směrnice 2008/118/ES se mění takto:

- 1) vkládá se nový odstavec 1a, který zní:

„1a. Osvobození od daně stanovené v odstavci 1 se vztahuje rovněž na výrobky prodávané v bezdaňových prodejnách, které se nacházejí na francouzském terminálu tunelu pod Lamanšským průlivem v Coquelles, cestujícím, kteří jsou držiteli přepravních dokladů platných pro cestu do Spojeného království přes pevné spojení v Lamanšském průlivu.“;

- 2) odstavec 3 se nahrazuje tímto:

„3. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby osvobození od daně stanovená v odstavcích 1, 1a a 2 byla používána tak, aby bylo zabráněno možným daňovým únikům, vyhýbání se daňovým povinnostem nebo zneužití daňového režimu.“

Článek 2

Změna směrnice (EU) 2020/262

Článek 13 směrnice (EU) 2020/262 se mění takto:

- 1) vkládá se nový odstavec 1a, který zní:

„1a. Osvobození od daně stanovené v odstavci 1 se vztahuje rovněž na výrobky prodávané v bezdaňových prodejnách, které se nacházejí na francouzském terminálu tunelu pod Lamanšským průlivem v Coquelles, cestujícím, kteří jsou držiteli přepravních dokladů platných pro cestu do Spojeného království přes pevné spojení v Lamanšském průlivu.“;

- 2) odstavec 3 se nahrazuje tímto:

„3. Členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby osvobození od daně stanovená v odstavcích 1, 1a a 2 byla používána tak, aby bylo zabráněno možným daňovým únikům, vyhýbání se daňovým povinnostem nebo zneužití daňového režimu.“

Článek 3

Pokud se členský stát rozhodne uplatnit osvobození od daně stanovené v čl. 14 odst. 1 směrnice 2008/118/ES v souladu s článkem 1 této směrnice nebo výjimku stanovenou v čl. 13 odst. 1 směrnice (EU) 2020/262 v souladu s článkem 2 této směrnice a přijme právní a správní

⁴ Směrnice Rady (EU) 2020/262 ze dne 19. prosince 2019, kterou se stanoví obecná úprava spotřebních daní (Úř. věst. L 58, 27.2.2020, s. 4).

předpisy nezbytné pro provedení této směrnice, neprodleně sdělí Komisi znění těchto předpisů.

Tyto předpisy přijaté členským státem musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členský stát.

Článek 4

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 5

Tato směrnice je určena členským státům.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*